Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

3. října 2019*

„Řízení o předběžné otázce – Informační společnost – Volný pohyb služeb – Směrnice 2000/31/ES – Odpovědnost poskytovatelů zprostředkovatelských služeb – Článek 14 odst. 1 a 3 – Poskytovatel hostingových služeb – Možnost po poskytovateli požadovat, aby ukončil protiprávní jednání nebo mu předešel – Článek 18 odst. 1 – Meze osobní, věcné a územní působnosti soudního příkazu – Článek 15 odst. 1 – Neexistence obecné povinnosti ve věci dohledu“

Ve věci C-18/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud, Rakousko) ze dne 25. října 2017, došlým Soudnímu dvoru dne 10. ledna 2018, v řízení

Eva Glawischnig-Piesczek

proti

Facebook Ireland Limited,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení A. Prechal, předsedkyně senátu, F. Biltgen, J. Malenovský (zpravodaj), C. G. Fernlund a L. S. Rossi, soudci,

generální advokát: M. Szpunar,

vedoucí soudní kanceláře: D. Dittert, vedoucí oddělení,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 13. února 2019,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za E. Glawischnig-Piesczek M. Windhager a W. Niklfeldem, Rechtsanwälte,

– za společnost Facebook Ireland Limited G. Kresbachem, K. Struckmannem a A. Tauchen, Rechtsanwälte,

– za rakouskou vládu G. Hessem a G. Kunnertem, jakož i A. Jurgutyte-Ruez, jako zmocněnci,

– za lotyšskou vládu I. Kucina, E. Petrocka-Petrovskou a V. Soņeca, jako zmocněnkyněmi,

* Jednací jazyk: němčina.

– za portugalskou vládu L. Inez Fernandesem a M. Figueiredem, jako zmocněnci, ve spolupráci s T. Rendasem, právním poradcem,

– za finskou vládu J. Heliskoskim, jako zmocněncem,

– za Evropskou komisi G. Braunem, F. Wilmanem a S. L. Kalėdou, jakož i P. Costa de Oliveira, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 4. června 2019,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 15 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu („směrnice o elektronickém obchodu“) (Úř. věst. 2000, L 178, s. 1; Zvl. vyd. 13/25, s. 399).

2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Evou Glawischnig-Piesczek a společností Facebook Ireland Limited se sídlem v Irsku ohledně toho, že na profilu jistého uživatele umístěném na sociální síti Facebook byl zveřejněn příspěvek obsahující vyjádření, které E. Glawischnig-Piesczek ublížilo na cti.

Právní rámec

Unijní právo

3 V bodech 6, 7, 9, 10, 40, 41, 45 až 48, 52, 58 a 60 odůvodnění směrnice 2000/31 je uvedeno:

„(6) […] Tato směrnice je plně v souladu s potřebou dodržovat zásadu subsidiarity podle článku 5 Smlouvy, neboť upravuje pouze některé specifické otázky, které působí obtíže pro vnitřní trh.

(7) Pro zaručení právní jistoty a důvěry spotřebitelů je vhodné, aby tato směrnice stanovila jasný obecný rámec pro řešení některých právních aspektů elektronického obchodu na vnitřním trhu.

[…]

(9) V mnohých případech může volný pohyb služeb informační společnosti představovat specifický odraz obecnějších zásad právních předpisů Společenství, konkrétně svobody projevu ve smyslu čl. 10 odst. 1 [Evropské] [ú]mluvy o ochraně lidských práv a základních svobod [podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950 a] ratifikované všemi členskými státy. Z tohoto důvodu směrnice, které se týkají poskytování služeb informační společnosti, musí zajistit, aby tato činnost mohla být svobodně vykonávána podle zmíněného článku a aby podléhala výhradně omezením podle odstavce 2 zmíněného článku a podle čl. 46 odst. 1 Smlouvy. Základní vnitrostátní pravidla a zásady týkající se svobody projevu by touto směrnicí neměla být dotčena.

(10) Podle zásady proporcionality se opatření této směrnice omezují pouze na nezbytné minimum pro zajištění řádného fungování vnitřního trhu. Aby se vnitřní trh stal pro elektronický obchod skutečně prostorem bez vnitřních hranic, musí tato směrnice zajistit v oblastech, v nichž je nezbytný zásah na úrovni Společenství, vysokou úroveň ochrany cílů obecného zájmu, zejména ochrany mládeže, lidské důstojnosti, spotřebitelů a veřejného zdraví. […]

[…]

(40) Stávající a vznikající rozdíly mezi právními předpisy a judikaturami členských států týkajícími se odpovědnosti poskytovatelů služeb jednajících jako zprostředkovatelé brání řádnému fungování vnitřního trhu zejména tím, že ztěžují rozvoj přeshraničních služeb a narušují hospodářskou soutěž. Poskytovatelé služeb jsou za určitých okolností povinni jednat, aby předešli a zastavili protiprávní jednání. Tato směrnice by měla tvořit vhodný podklad pro vypracování rychlých a spolehlivých metod na odstranění protiprávních informací a na znemožnění přístupu k nim. […]

(41) Tato směrnice vytváří rovnováhu mezi různými zájmy a stanoví zásady, na nichž se mohou zakládat dohody a normy přijaté podniky.

[…]

(45) Omezení odpovědnosti zprostředkujících poskytovatelů služeb podle této směrnice se nedotýká možnosti podávání různých druhů žalob na zdržení se jednání. Tyto žaloby na zdržení se jednání mohou mít zejména podobu rozhodnutí soudů nebo správních orgánů vyžadujících ukončení protiprávních jednání nebo předcházení protiprávním jednáním včetně odstranění protiprávních informací nebo zamezení přístupu k nim.

(46) Aby mohl poskytovatel služby informační společnosti spočívající v ukládání informací využívat omezení odpovědnosti, musí, jakmile zjistí protiprávní činnost nebo se o ní dozví, neprodleně přijmout veškerá opatření k odstranění daných informací nebo znemožnění přístupu k nim. V souvislosti s jejich odstraněním nebo znemožněním přístupu k nim musí dodržovat zásadu svobody projevu a s ní spojené postupy stanovené na vnitrostátní úrovni. Touto směrnicí nejsou dotčeny možnosti členských států vymezit zvláštní požadavky, které je třeba neprodleně splnit před odstraněním informací nebo znemožněním přístupu k nim.

(47) Zákaz ukládat poskytovatelům služeb povinnost dohledu uložený členským státům platí pouze pro povinnosti obecné povahy. Zákaz se netýká povinnosti dohledu ve zvláštních případech, a zejména nebrání rozhodnutím vnitrostátních orgánů přijímaným v souladu s vnitrostátními předpisy.

(48) Touto směrnicí není nijak dotčena možnost členských států požadovat od poskytovatelů služeb ukládajících informace poskytované příjemcům [příjemci] jejich služeb, aby jednali se zabezpečením, které lze od nich rozumně vyžadovat a které je vymezeno [s řádnou péčí, kterou lze od nich rozumně vyžadovat a která je vymezena] ve vnitrostátních právních předpisech, s cílem odhalit některé druhy protiprávní činnosti a zamezit jim.

[…]

(52) Účinný výkon svobod poskytovaných vnitřním trhem vyžaduje, aby byl obětem zaručen účinný přístup k urovnávání sporů. Škody, které mohou vzniknout v souvislosti se službami informační společnosti, se vyznačují rychlostí a zeměpisnou rozšířeností. Vzhledem k této zvláštní povaze a k nezbytnosti dbát na to, aby vnitrostátní orgány nezpochybnily důvěru, kterou si musí vzájemně prokazovat, vyzývá tato směrnice členské státy, aby poskytly možnosti obrátit se na soud. Členské státy mají ověřit, zda existuje potřeba poskytovat přístup k soudním řízením elektronickými prostředky.

[…]

(58) Tuto směrnici nelze uplatňovat na služby poskytovatelů usazených ve třetích zemích. Vzhledem ke globálnímu rozměru elektronických služeb je však třeba zabezpečit soudržnost přepisů Společenství s mezinárodními předpisy. Touto směrnicí nejsou dotčeny výsledky jednání probíhajících v mezinárodních organizacích (mimo jiné WTO, OECD, Uncitral).

[…]

(60) Aby byl umožněn nerušený vývoj elektronického obchodu, musí být právní rámec jasný a jednoduchý, předvídatelný a soudržný s pravidly platnými na mezinárodní úrovni, aby nebyla narušena konkurenceschopnost evropského průmyslu a aby nebránil inovačním opatřením v tomto odvětví.“

4 Článek 14 směrnice 2000/31, nadepsaný „Shromažďování informací [Hostingové služby]“, stanoví:

„1. Členské státy zajistí, aby v případě služby informační společnosti spočívající v ukládání informací poskytovaných příjemcem služby nebyl poskytovatel služby odpovědný za informace ukládané na žádost příjemce, pokud:

a) poskytovatel nebyl účinně seznámen s protiprávní činností nebo informací a ani s ohledem na nárok na náhradu škody si není vědom skutečností nebo okolností, z nichž by byla zjevná protiprávní činnost nebo informace,

nebo

b) poskytovatel, jakmile se o tomto dozvěděl, jednal [neprodleně] s cílem odstranit tyto informace nebo k nim znemožnit přístup.

[…]

3. Tímto článkem není dotčena možnost soudního nebo správního orgánu požadovat od poskytovatele služby v souladu s právním řádem členských států, aby ukončil protiprávní jednání nebo mu předešel, ani možnost členských států zavést postupy, které umožní odstranění [této informace] nebo znemožní přístup k informaci.“

5 Článek 15 odst. 1 této směrnice zní:

„Členské státy neukládají poskytovatelům služeb uvedených v článcích 12, 13 a 14 obecnou povinnost dohlížet na jimi přenášené nebo ukládané informace nebo obecnou povinnost aktivně vyhledávat skutečnosti a okolnosti poukazující na protiprávní činnost.“

6 Článek 18 odst. 1 uvedené směrnice stanoví:

„Členské státy zajistí, aby soudní prostředky [prostředky soudní ochrany] dostupné ve vnitrostátním právu pro oblast služeb informační společnosti umožnily rychlé přijetí opatření včetně předběžných opatření s cílem ukončit zjištěné [ukončit tvrzené] porušování práva a předejít dalšímu poškození dotčených zájmů.“

Rakouské právo

7 Podle § 1330 odst. 1 Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch (občanský zákoník) může každý, komu v důsledku ublížení na cti vznikla skutečná újma nebo mu ušel zisk, žádat o nápravu. Podle odstavce 2 tohoto paragrafu platí totéž, pokud určitá osoba šíří informace, které poškozují dobrou pověst, majetkovou situaci a budoucí vyhlídky třetích osob, a byla si vědoma nebo si měla být vědoma, že jsou nepravdivé. V takovém případě lze požadovat, aby bylo dané sdělení veřejně dementováno.

8 Podle § 78 odst. 1 Urheberrechtsgesetz (zákon o autorském právu) platí, že podobizny osob nelze veřejně vystavovat ani šířit jiným způsobem, kterým by byly zpřístupněny veřejnosti, pokud tím dochází k poškozování legitimních zájmů dotčené osoby, nebo – pokud je tato osoba po smrti a zveřejnění nepovolila nebo nenařídila – jejího blízkého příbuzného.

9 Podle § 18 odst. 1 E-Commerce-Gesetz (zákon o elektronickém obchodu) nemají poskytovatelé hostingových služeb obecnou povinnost dohlížet na informace, které ukládají, přenášejí nebo zpřístupňují, ani nemají povinnost sami vyhledávat skutečnosti a okolnosti poukazující na protiprávní činnost.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

10 Eva Glawischnig-Piesczek byla poslankyní Nationalrat (Národní rada, Rakousko), předsedkyní poslaneckého klubu „die Grünen“ (Zelení) a spolkovou mluvčí této politické strany.

11 Společnost Facebook Ireland provozuje pro uživatele nacházející se mimo Spojené státy americké a Kanadu celosvětovou platformu sociálních medií (dále jen „služba Facebook“).

12 Dne 3. dubna 2016 jistý uživatel služby Facebook sdílel na svém soukromém profilu článek z rakouského informačního internetového portálu *oe24.at* nazvaný „Zelení: jsme pro zachování minimálního příjmu pro uprchlíky“, v důsledku čehož se na tomto profilu objevil „náhled“ původní stránky s názvem tohoto článku, jeho stručným shrnutím a fotografií E. Glawischnig-Piesczek. Tento uživatel kromě toho k uvedenému článku zveřejnil komentář, jehož znění podle předkládajícího soudu mohlo žalobkyni v původním řízení ublížit na cti, urazit ji a pomluvit. Tento příspěvek si mohl prohlédnout každý uživatel služby Facebook.

13 Dopisem ze dne 7. července 2016 E. Glawischnig-Piesczek společnost Facebook Ireland mimo jiné požádala, aby tento komentář smazala.

14 Vzhledem k tomu, že společnost Facebook Ireland předmětný komentář nesmazala, E. Glawischnig-Piesczek podala žalobu u Handelsgericht Wien (obchodní soud ve Vídni, Rakousko), který usnesením o předběžném opatření ze dne 7. prosince 2016 společnosti Facebook Ireland nařídil, aby se okamžitě a až do pravomocného ukončení řízení o žalobě na zdržení se jednání zdržela zveřejňování nebo šíření fotografií žalobkyně v původním řízení, obsahuje-li připojená zpráva stejná tvrzení nebo tvrzení rovnocenného obsahu jako komentář zmíněný v bodě 12 tohoto rozsudku.

15 Společnost Facebook Ireland v Rakousku znemožnila přístup k původně zveřejněnému obsahu.

16 Oberlandesgericht Wien (Vrchní zemský soud ve Vídni, Rakousko), u kterého bylo podáno odvolání, usnesení vydané v prvním stupni v rozsahu, v němž se týkalo stejných tvrzení, potvrdil. Naproti tomu rozhodl, že pokud jde o tvrzení rovnocenného obsahu, je třeba se zdržet šíření pouze těch tvrzení, o kterých se společnost Facebook Ireland dozvěděla od žalobkyně v původním řízení, od třetích osob nebo jiným způsobem.

17 Handelsgericht Wien (obchodní soud ve Vídni) a Oberlandesgericht Wien (vrchní zemský soud ve Vídni) svá rozhodnutí opřely o § 78 zákona o autorském právu a § 1330 občanského zákoníku a uvedly zejména to, že zveřejněný komentář obsahuje vyjádření, která E. Glawischnig-Piesczek nepřiměřeně ubližují na cti a kromě toho vzbuzují dojem, že se dopustila protiprávního jednání, přičemž v něm v tomto směru není předložen žádný důkaz.

18 Obě účastnice původního řízení podaly u Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud, Rakousko) opravný prostředek „Revision“.

19 Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud), jenž má rozhodnout o tom, zda se může soudní příkaz ke zdržení se jednání určený poskytovateli hostingu, který provozuje sociální síť s velkým množstvím uživatelů, vztahovat i na vyjádření, která mají stejné znění nebo rovnocenný obsah a se kterými poskytovatel hostingu nebyl seznámen, uvádí, že podle jeho judikatury je nutno mít za to, že taková povinnost je přiměřená, pokud se již poskytovatel hostingu dozvěděl alespoň o jednom poškození zájmů dotčené osoby, k němuž došlo v důsledku příspěvku určitého uživatele, a tudíž hrozí, že dojde k dalšímu protiprávnímu jednání.

20 Oberster Gerichtshof (Nejvyšší soud) nicméně dospěl k názoru, že ve sporu, který projednává, vyvstávají otázky výkladu unijního práva, a proto se rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Brání čl. 15 odst. 1 směrnice [2000/31] v obecné rovině tomu, aby byla poskytovateli hostingu, který neprodleně neodstranil určité protiprávní informace, uložena některá z níže uvedených povinností, a to povinnost odstranit nejen tyto protiprávní informace ve smyslu čl. 14 odst. 1 písm. a) [této] směrnice, ale i další totožné informace:

– na celosvětové úrovni;

– v dotčeném členském státě;

– dotyčného příjemce služby na celosvětové úrovni;

– dotyčného příjemce služby v dotčeném členském státě?

2) V případě záporné odpovědi na první otázku: platí to i pro informace rovnocenného obsahu?

3) Platí to i pro informace rovnocenného obsahu, jakmile se o této skutečnosti dozvěděl provozovatel?“

K předběžným otázkám

K první a druhé otázce

21 Podstatou první a druhé otázky předkládajícího soudu, které je třeba posoudit společně, je, zda je směrnici 2000/31 a zejména její čl. 15 odst. 1 nutno vykládat v tom smyslu, že brání tomu, aby soud členského státu mohl:

– uložit poskytovateli hostingu povinnost odstranit informace, které ukládá a které mají stejný obsah jako informace, která byla dříve prohlášena za protiprávní, nebo k nim zablokovat přístup bez ohledu na to, kdo požádal o ukládání těchto informací;

– uložit poskytovateli hostingu povinnost odstranit informace, které ukládá a které mají rovnocenný obsah jako informace, která byla dříve prohlášena za protiprávní, nebo k nim zablokovat přístup a

– rozšířit účinky takového soudního příkazu na celosvětovou úroveň.

22 Předně je nesporné, že společnost Facebook Ireland poskytuje hostingové služby ve smyslu článku 14 směrnice 2000/31.

23 V tomto ohledu je třeba připomenout, že cílem čl. 14 odst. 1 této směrnice je zprostit poskytovatele hostingu odpovědnosti, splňuje-li některou ze dvou podmínek uvedených v tomto ustanovení, tj. nebyl seznámen s protiprávní činností nebo informací nebo jednal neprodleně s cílem odstranit tyto informace nebo k nim znemožnit přístup, jakmile se o tomto dozvěděl.

24 Z článku 14 odst. 3 směrnice 2000/31 ve spojení s bodem 45 odůvodnění této směrnice kromě toho vyplývá, že tímto zproštěním není dotčena možnost vnitrostátních soudních nebo správních orgánů od dotyčného poskytovatele hostingu požadovat, aby ukončil protiprávní jednání nebo mu předešel, a to i na základě odstranění protiprávních informací nebo zamezení přístupu k nim.

25 Z toho vyplývá – jak uvedl generální advokát v bodě 32 svého stanoviska – že vůči poskytovateli hostingu lze vydat soudní příkazy přijaté na základě vnitrostátního práva členského státu, i když splňuje jednu z alternativních podmínek podle čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31, tj. i když není považován za odpovědnou osobu.

26 Článek 18 směrnice 2000/31, který je součástí kapitoly III této směrnice, nadepsané „Provádění“, kromě toho v odstavci 1 stanoví, že členské státy zajistí, aby prostředky soudní ochrany dostupné ve vnitrostátním právu pro oblast služeb informační společnosti umožnily rychlé přijetí opatření včetně předběžných opatření s cílem ukončit tvrzené porušování práva a předejít dalšímu poškození dotčených zájmů.

27 Jak v projednávaném případě předně plyne z bodu 13 tohoto rozsudku a ze samotného znění položených otázek, společnost Facebook Ireland byla s předmětnou protiprávní informací seznámena. Dále je třeba uvést, že tato společnost nejednala neprodleně s cílem ji odstranit nebo k ní znemožnit přístup, jak stanoví čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31. Žalobkyně v původním řízení konečně podala u vnitrostátního soudu návrh na vydání takového soudního příkazu, o němž se hovoří ve zmíněném článku 18.

28 V bodě 52 odůvodnění této směrnice je uvedeno, že v důsledku zvláštní povahy plynoucí z toho, že škody, které mohou vzniknout v souvislosti se službami informační společnosti, se vyznačují rychlostí a zeměpisnou rozšířeností, a nezbytnosti dbát na to, aby vnitrostátní orgány nezpochybnily důvěru, kterou si musí vzájemně prokazovat, normotvůrce Evropské unie členské státy vyzval, aby poskytly možnosti obrátit se na soud.

29 V této souvislosti je třeba uvést, že při provádění čl. 18 odst. 1 směrnice 2000/31 mají členské státy posuzovací pravomoc, která je v souvislosti s prostředky soudní ochrany a řízeními, v nichž lze přijmout nezbytná opatření, mimořádně významná.

30 Ostatně vzhledem k tomu, že je v několika jazykových zněních tohoto ustanovení, včetně zejména znění španělského, anglického a francouzského, výslovně uvedeno, že cílem těchto opatření je ukončit „jakákoli“ tvrzená porušování práva a předejít „jakýmkoli“ dalším poškozením dotčených zájmů, pro účely jejich provádění v zásadě nelze vycházet z předpokladu, že by byla nějak omezena jejich působnost. Tento výklad nezpochybňuje okolnost, že jiná jazyková znění uvedeného ustanovení, zejména znění německé, stanoví, že cílem uvedených opatření je ukončit „tvrzené porušování práva“ a předejít „dalšímu poškození dotčených zájmů“.

31 V článku 15 odst. 1 směrnice 2000/31 je uvedeno, že členské státy neukládají poskytovatelům služeb uvedených v článcích 12, 13 a 14 obecnou povinnost dohlížet na jimi přenášené nebo ukládané informace nebo obecnou povinnost aktivně vyhledávat skutečnosti a okolnosti poukazující na protiprávní činnost.

32 Na otázky položené předkládajícím soudem je třeba odpovědět s přihlédnutím ke všem uvedeným ustanovením.

33 Předkládající soud se zaprvé v podstatě táže, zda čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31 brání tomu, aby soud členského státu uložil poskytovateli hostingu povinnost odstranit informace, které ukládá a které mají stejný obsah jako informace, jež byla dříve prohlášena za protiprávní, nebo k nim zablokovat přístup.

34 Ačkoliv je v tomto ohledu ve zmíněném čl. 15 odst. 1 členským státům zakázáno uložit poskytovatelům hostingu obecnou povinnost dohlížet na jimi přenášené nebo ukládané informace nebo obecnou povinnost aktivně vyhledávat skutečnosti a okolnosti poukazující na protiprávní činnost, takový zákaz se – jak vyplývá z bodu 47 odůvodnění uvedené směrnice – netýká povinnosti dohledu „ve zvláštních případech“.

35 O takový zvláštní případ se – stejně jako ve věci v původním řízení – může jednat mimo jiné v souvislosti s určitou konkrétní informací, kterou dotyčný poskytovatel hostingu ukládá na žádost uživatele jeho sociální sítě a jejíž obsah zkoumal a posoudil příslušný soud členského státu, který na základě tohoto posouzení dospěl k závěru, že je protiprávní.

36 Vzhledem k tomu, že sociální síť usnadňuje rychlý přenos informací ukládaných poskytovatelem hostingu mezi jejími jednotlivými uživateli, existuje skutečné nebezpečí, že informaci, která byla kvalifikována jako protiprávní, bude následně reprodukovat a sdílet jiný uživatel této sítě.

37 Má-li být za těchto podmínek dosaženo toho, aby dotyčný poskytovatel hostingu předešel jakýmkoli dalším poškozením dotčených zájmů, příslušný soud po něm může oprávněně požadovat, aby zablokoval přístup k ukládaným informacím, které mají stejný obsah jako informace, která byla dříve prohlášena za protiprávní, nebo aby tyto informace smazal bez ohledu na to, kdo požádal o jejich ukládání. Zejména s ohledem na tuto totožnost obsahu dotčených informací přitom nelze mít za to, že se příkazem vydaným za tímto účelem poskytovateli hostingu ukládá povinnost v obecné rovině dohlížet na jím ukládané informace, ani obecná povinnost aktivně vyhledávat skutečnosti a okolnosti poukazující na protiprávní činnost ve smyslu čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31.

38 Předkládající soud se zadruhé v podstatě táže, zda čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31 brání tomu, aby soud členského státu uložil poskytovateli hostingu povinnost odstranit informace, které ukládá a které mají rovnocenný obsah jako informace, jež byla dříve prohlášena za protiprávní, nebo k nim zablokovat přístup.

39 Z poznatků plynoucích z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že výrazem „informace rovnocenného obsahu“ má předkládající soud na mysli informace, z nichž plyne sdělení, jehož obsah se v podstatě nezměnil, a od sdělení, které byla prohlášeno za protiprávní, se tedy odlišuje jen velmi málo.

40 V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že obsah informace je protiprávní nikoli přímo v důsledku použití určitým způsobem poskládaných výrazů, ale proto, že je jako protiprávní kvalifikováno sdělení plynoucí z tohoto obsahu, pokud jde – stejně jako v projednávaném případě – o pomlouvačné výroky namířené proti konkrétní osobě.

41 Z toho vyplývá, že má-li být na základě soudního příkazu, kterým se ukládá povinnost zdržet se protiprávního jednání a jehož účelem je předejít jeho opakování a dalšímu poškozování dotčených zájmů, skutečně dosaženo těchto cílů, musí být umožněno, aby se uvedený příkaz vztahoval na informace, jejichž obsah je sice díky použitým slovům nebo jejich poskládání formulován oproti

informaci, jejíž obsah byl prohlášen za protiprávní, poněkud odlišně, ale v podstatě z nich plyne totéž sdělení. Jak zdůraznil předkládající soud, v opačném případě by totiž bylo možné účinky takového soudního příkazu snadno obejít tak, že by se ukládala sdělení jen nepatrně se lišící od sdělení, která byla dříve prohlášena za protiprávní, v důsledku čehož by byla dotčená osoba nucena podávat řadu návrhů na zahájení řízení o zdržení se jednání, které ji poškozuje.

42 V této souvislosti je ovšem třeba rovněž připomenout, že jak vyplývá z čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31 a jak bylo připomenuto v bodě 34 tohoto rozsudku, soud členského státu nemůže vůči poskytovateli hostingu vydat příkaz, kterým by mu ukládal povinnost v obecné rovině dohlížet na jím ukládané informace, ani mu nemůže uložit, aby aktivně vyhledával skutečnosti a okolnosti dokládající protiprávní obsah.

43 V tomto ohledu je třeba zejména uvést, že jak vyplývá z bodu 41 odůvodnění směrnice 2000/31, unijní normotvůrce chtěl na základě přijetí této směrnice vytvořit rovnováhu mezi různými zájmy.

44 Z článku 15 odst. 1 směrnice 2000/31 v této souvislosti vyplývá, že cíle, který sleduje takový soudní příkaz, který je zmíněn v čl. 18 odst. 1 této směrnice vykládaném ve spojení s bodem 41 jejího odůvodnění a který spočívá zejména v účinné ochraně dobré pověsti a cti osob, nelze dosáhnout tím, že bude poskytovateli hostingu uložena nepřiměřená povinnost.

45 S ohledem na výše uvedené je třeba, aby rovnocenné informace, na které je poukázáno v bodě 41 tohoto rozsudku, obsahovaly konkrétní údaje, které autor soudního příkazu řádně popsal, a sice jméno osoby dotčené dříve zjištěným protiprávním jednáním, okolnosti, za kterých bylo toto protiprávní jednání zjištěno, jakož i obsah, který je rovnocenný obsahu, jenž byl prohlášen za protiprávní. Rozdíly ve formulaci tohoto rovnocenného obsahu v porovnání s obsahem, jenž byl prohlášen za protiprávní, každopádně nesmí být takové povahy, aby byl dotyčný poskytovatel hostingu nucen uvedený obsah samostatně posoudit.

46 Taková povinnost, jako je povinnost popsaná v bodech 41 a 45 tohoto rozsudku, je za těchto podmínek vzhledem k tomu, že se vztahuje i na informace rovnocenného obsahu, podle všeho k zajištění ochrany osoby, proti níž jsou namířeny pomlouvačné výroky, dostatečně účinná. Tato ochrana dále není zajištěna prostřednictvím nepřiměřené povinnosti uložené poskytovateli hostingu, jelikož dohled a vyhledávání, které vyžaduje, se omezují na informace, které obsahují údaje vymezené v soudním příkazu, a jelikož poskytovatel hostingu není v důsledku jejich rovnocenného pomlouvačného obsahu povinen provést samostatné posuzování, takže v tomto směru může využít automatizovaných technických způsobů a nástrojů vyhledávání.

47 Takovým soudním příkazem tedy poskytovateli hostingu nemůže být uložena zejména povinnost v obecné rovině dohlížet na jím ukládané informace nebo obecná povinnost aktivně vyhledávat skutečnosti a okolnosti poukazující na protiprávní činnost ve smyslu čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31.

48 Zatřetí, ačkoliv předkládající soud neuvedl v tomto směru v odůvodnění předkládacího rozhodnutí žádné upřesňující informace, lze ze znění otázek, které zaslal Soudnímu dvoru, dovodit, že se jeho pochybnosti týkají i toho, zda může čl. 15 odst. 1 směrnice 2000/31 bránit tomu, aby mohly takové soudní příkazy, o jakých se hovoří v bodech 37 a 46 tohoto rozsudku, vyvolávat účinky na celosvětové úrovni.

49 Za účelem zodpovězení této otázky je třeba připomenout, že jak vyplývá zejména z jejího čl. 18 odst. 1, směrnice 2000/31 v tomto ohledu nikterak, a to ani z územního hlediska, neomezuje působnost opatření, která jsou na jejím základě členské státy oprávněny přijímat.

50 Směrnice 2000/31 tudíž nebrání – i s ohledem na body 29 a 30 tohoto rozsudku – tomu, aby uvedené soudní příkazy vyvolávaly účinky na celosvětové úrovni.

51 Z bodů 58 a 60 odůvodnění této směrnice však vyplývá, že vzhledem ke globálnímu rozměru elektronických služeb měl unijní normotvůrce za to, že je nezbytné zabezpečit soudržnost unijních předpisů vztahujících se na tuto oblast s předpisy, které se použijí na mezinárodní úrovni.

52 Je na členských státech, aby zajistily, že opatření, která přijímají a která vyvolávají účinky na celosvětové úrovni, posledně uvedené předpisy náležitě zohledňují.

53 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na první a druhou otázku odpovědět tak, že směrnici 2000/31 a zejména její čl. 15 odst. 1 je nutno vykládat v tom smyslu, že nebrání tomu, aby soud členského státu mohl:

– uložit poskytovateli hostingu povinnost odstranit informace, které ukládá a které mají stejný obsah jako informace, která byla dříve prohlášena za protiprávní, nebo k nim zablokovat přístup bez ohledu na to, kdo požádal o ukládání těchto informací;

– uložit poskytovateli hostingu povinnost odstranit informace, které ukládá a které mají rovnocenný obsah jako informace, která byla dříve prohlášena za protiprávní, nebo k nim zablokovat přístup, pokud se povinnosti dohledu a vyhledávání informací, kterých se týká takový soudní příkaz, omezují na informace, z nichž plyne sdělení, jehož obsah se oproti sdělení, které bylo prohlášeno za protiprávní a obsahuje údaje vymezené v soudním příkazu, v podstatě nezměnil, a pokud rozdíly ve formulaci tohoto rovnocenného obsahu v porovnání s formulací informace, jež byla dříve prohlášena za protiprávní, nejsou takové povahy, aby byl poskytovatel hostingu nucen tento obsah samostatně posoudit, a

– uložit poskytovateli hostingu povinnost odstranit informace, kterých se týká soudní příkaz, nebo k nim na celosvětové úrovni zablokovat přístup podle relevantního mezinárodního práva.

Ke třetí otázce

54 S ohledem na odpověď na první a druhou otázku již není namístě se zabývat třetí otázkou.

K nákladům řízení

55 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

Směrnici Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu („směrnice o elektronickém obchodu“) a zejména její čl. 15 odst. 1 je nutno vykládat v tom smyslu, že nebrání tomu, aby soud členského státu mohl:

– **uložit poskytovateli hostingu povinnost odstranit informace, které ukládá a které mají stejný obsah jako informace, která byla dříve prohlášena za protiprávní, nebo k nim zablokovat přístup bez ohledu na to, kdo požádal o ukládání těchto informací;**

– **uložit poskytovateli hostingu povinnost odstranit informace, které ukládá a které mají rovnocenný obsah jako informace, která byla dříve prohlášena za protiprávní, nebo k nim zablokovat přístup, pokud se povinnosti dohledu a vyhledávání informací, kterých se týká**

takový soudní příkaz, omezují na informace, z nichž plyne sdělení, jehož obsah se oproti sdělení, které bylo prohlášeno za protiprávní a obsahuje údaje vymezené v soudním příkazu, v podstatě nezměnil, a pokud rozdíly ve formulaci tohoto rovnocenného obsahu v porovnání s formulací informace, jež byla dříve prohlášena za protiprávní, nejsou takové povahy, aby byl poskytovatel hostingu nucen tento obsah samostatně posoudit, a

– **uložit poskytovateli hostingu povinnost odstranit informace, kterých se týká soudní příkaz, nebo k nim na celosvětové úrovni zablokovat přístup podle relevantního mezinárodního práva.**

Podpisy.